

LESGEVEN OVER VLUCHTELINGEN

**6-9
jaar**

**Hoe je leerstof over vluchtelingen kan integreren
in leerstof voor de basisschool**

Deze gids bevat een aantal ideeën om lesgeven over de thematiek van vluchtelingen te integreren in de leerstof voor de basisschool. De oefeningen en klasactiviteiten zijn eenvoudig aan te passen aan het niveau en de behoeften van je leerlingen.

Meer lesmaterialen op: www.unhcr.org/nl

VOOR JE BEGINT

Hoe kan je rekening houden met kinderen van vluchtelingen, asielzoekers, migranten en staatlozen in de lesplanning.

Voor je les geeft over het onderwerp vluchtelingen, asielzoekers, nationaliteit en migranten, neem je best even de tijd om het profiel van de leerlingen in je klas in detail te bekijken. Zijn er vluchtelingen, migranten, kinderen van migranten of staatlozen bij? Als dat zo is, overweeg om je lesplannen eerst met hen en/of hun ouders te bespreken. Vooral bij jongere kinderen is het best meteen ook de ouders te betrekken.

Hou in je lessen waar mogelijk rekening met de ideeën van de kinderen en met de feedback van de ouders. Vraag hen alleen vragen te beantwoorden als ze uitdrukkelijk laten verstaan dat ze geïnteresseerd zijn

in het beantwoorden van vragen over, of in het bespreken van hun situatie. Begin het gesprek alleen als je merkt dat je gesprekspartners er open voor zijn.

Staatloze personen hebben geen nationaliteit en zijn daardoor burgers van geen enkel land. Staatloosheid komt voor in verschillende situaties. In sommige landen worden etnische of religieuze groepen bijvoorbeeld wettelijk niet erkend als burgers. Sommige kinderen zijn geboren in een ander land dan het land waarvan de ouders de nationaliteit hebben. Ze kunnen niet de nationaliteit verkrijgen van het land van hun ouders of van het land waar

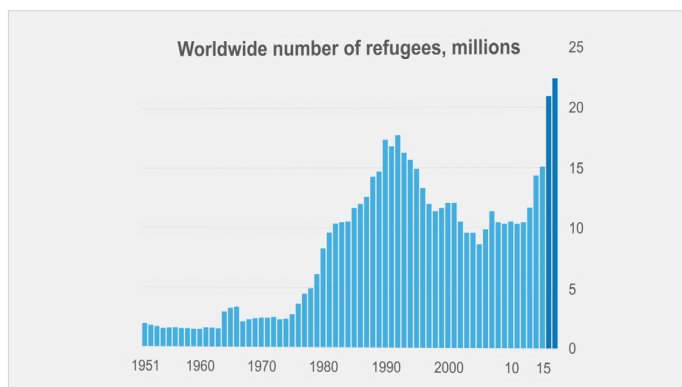
ze geboren zijn. Wereldwijd zijn er nog een aantal landen die wetten hebben die moeders niet toelaten om hun nationaliteit aan hun kinderen door te geven.

Basisrechten zoals onderwijs, gezondheidszorg, werk, vrijheid van vestiging en andere worden vaak ontzegd aan staatloze personen. Zonder die rechten worden ze met veel moeilijkheden en frustratie geconfronteerd. Wees voorzichtig met het gebruik van woorden zoals 'land' en 'nationaliteit' wanneer je staatloze kinderen in je klas hebt. In de plaats daarvan kun je de woorden 'je thuis' of 'je cultuur' gebruiken.

WISKUNDE

LEERDOELEN

Leren lezen en schrijven van getallen en begrijpen van tientallen, honderdtallen en andere grootteordes. Gebruiken van cijfers over vluchtelingen om grotere getallen te leren kennen.

Voorbeeldtabellen met vluchtelingenstatistieken zijn beschikbaar op de schoolmateriaalpagina van UNHCR: [link](#).

Eenheid	1
Tien	10
Honderd	100
Duizend	1.000
Tienduizend	10.000

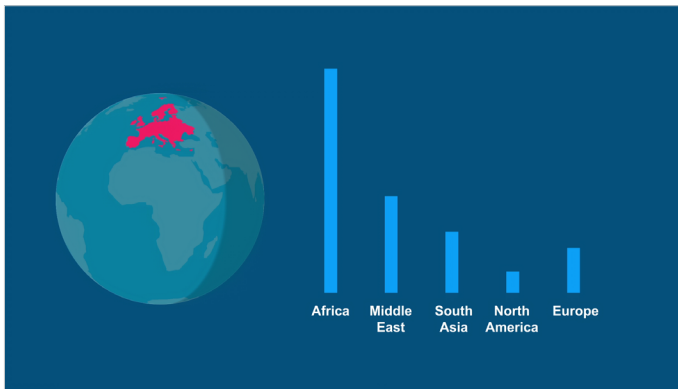
Stap 1: Vraag de kinderen om te raden hoeveel vluchtelingenkinderen (minder dan 18 jaar oud) er zijn in de wereld. Vraag hen daarna te raden hoeveel vluchtelingen er zijn in bepaalde regio's. Zijn er tientallen, honderden of duizenden? Gebruik de tabel om de cijfers uit te leggen.

Stap 2: Bekijk de website popstats.unhcr.org/en/overview en geef je leerlingen de correcte cijfers nadat je hen hebt laten raden. Vraag hen om de aantallen op te schrijven, of om blokjes, stukjes papier of andere voorwerpen te gebruiken om de aantallen uit te beelden.

AARDRIJKSKUNDE

LEERDOELEN

Leren gebruik maken van kaarten om het thuisland te herkennen, conflictlanden en buurlanden.

Cijfers over vluchtelingen per land zijn beschikbaar op de Data-website van UNHCR:

data.unhcr.org/

Stap 1: Vraag de leerlingen om op een wereldbol of kaart aan te wijzen waar ze vandaan komen. Vraag hen ook de buurlanden aan te wijzen en landen waar ze al geweest zijn, of waar familie en vrienden wonen.

Stap 2: Wijs landen aan waar conflicten woeden, zoals Syrië, Afghanistan of Zuid-Soedan, en duid ook de buurlanden aan.

Stap 3: Leg uit dat de meerderheid van de vluchtelingen zich in de buurlanden van hun land van oorsprong bevinden.

Als je Syrië als voorbeeld neemt, kan je Turkije, Libanon en Jordanië vernoemen, of andere landen.

Als je Zuid-Soedan als voorbeeld neemt, kan je Kenia, Oeganda en Ethiopië vernoemen, of andere landen.

LEZEN EN SCHRIJVEN

LEERDOELEN

Nieuwe woorden leren lezen en spellen.

Deze activiteit kan je doen met kinderen die beginnen met leren lezen. Schrijf alle namen van de kinderen op en zet ze in alfabetische volgorde.

Stap 1: Geef kleine groepjes kinderen naamkaartjes en laat ze de namen voorlezen, en laat ze ook luisteren naar hoe de namen uitgesproken worden door de andere kinderen in de klas. Kunnen sommige namen op een andere manier gespeld worden? Vraag de kinderen of ze andere manieren kunnen bedenken om namen te spellen.

Stap 2: Stel volgende vragen:

“Zijn er namen die hetzelfde klinken?”

“Komen de namen uit ons land, of uit andere delen van de wereld?”

“Kan je de namen van de kinderen groeperen per regio of land?”

Stap 3: Vraag kinderen naar de namen van vrienden of familieleden die van andere plaatsen komen en vraag hen om de namen op te schrijven. Stel hen dan dezelfde vragen als in Stap 2.

WETENSCHAP

pagina 1 van 2

LEERDOELEN

Begrijpen dat het weer anders kan zijn in andere landen en streken.

Stap 1: Breng de kinderen samen voor een klasgesprek en praat over seizoenen en het weer dat ze kennen.

Stap 2: Vraag de kinderen of ze al in andere delen van de wereld geweest zijn en laat ze vertellen wat voor weer ze daar ervaren hebben.

Stap 3: Neem een wereldbol of een kaart en vraag de kinderen of ze weten wat voor weer er is op de Noordpool and op de Zuidpool.

Stap 4: Geef elk kind een blad papier dat verdeeld is in vier vakken en vraag hen om de seizoenen te tekenen die ze kennen waar zij wonen. Vraag de kinderen daarna om ook activiteiten te tekenen die ze tijdens die verschillende seizoenen doen.

WETENSCHAP

pagina 2 van 2

LEERDOELEN

Begrijpen dat het weer anders kan zijn in andere landen en streken.

Stap 4: Vraag kinderen welke kleren ze nodig hebben in de verschillende seizoenen. Vraag hen of ze die kledingstukken kunnen aanwijzen op de tekeningen die ze gemaakt hebben. Vraag hen wat ze zouden doen als ze die kledingstukken niet zouden hebben in de koudere maanden. Vraag de kinderen welke kleding ze nodig zouden hebben in de warmere maanden, bijvoorbeeld water, een ventilator of een korte broek en een t-shirt met korte mouwen.

Stap 5: Beschrijf wat families meemaken wanneer ze moeten vluchten voor oorlogen of conflict en wijs op een kaart aan waar het conflict woedt.

Toon kinderen ook de buurlanden van conflictlanden waar velen naartoe vluchten om een veilige plek te vinden.

Als je Zuid-Soedan als voorbeeld neemt, kan je bijvoorbeeld naar Kenia, Oeganda, Tsjaad en Ethiopië verwijzen.

Vraag de kinderen een lijstje te maken van kleding die vluchtelingen mee zouden moeten nemen of nodig zouden hebben om te overleven in de landen waar ze naartoe vluchten.

Meer lesmaterialen op:
www.unhcr.org/nl

Door Mialy Dermish.